

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 5-5-2017
Sayı : 1133

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Günümüzde aile içi şiddetten cinsel istismara ve boşanma davalarındaki mağduriyetlere kadar adliye koridorlarıyla küçük yaşta tanışmak zorunda kalan çocukların haklarına yönelik eksiklerin belirlenerek çocuk adalet sistemi alanındaki sorunların araştırılması, konuyla ilgili uzmanların görüşleri alınarak gerekli düzenlemelerin tespit edilmesi ve sağlıklı bir toplum için doğru ve keyfiyetten uzak bir çocuk adalet sistemi oluşturulabilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci Meclis İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 10.03.2017

Muhammed Erkek
Çanaklı Mr. Kadim Durmaz
U. Mehmet
Kazım Arslan
Deniz
Alp İker
İstanbul
Ömer Bekir Güner
Kırşehir
Ömer Adigüzel
İstanbul
Hüseyin Gamaç
Mersin M.Y.
Nihat Yeşil
Arslan

Kadim Durmaz
Dokuz Eylül
U. Mehmet
Utku Çakır
Ertuğrul
Mehmet Tanel
Özkan Yalın
Lisek
Sibel Özdemir
İstanbul M.Y.
Hayati Kalkan
Samsun

Dr. Ceyhan İRGİL
Bursa Milletvekili
Kemal ZEYBEK
Samsun M.Y.

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
MECLİS BAŞKANLIĞI

1133

GEREKÇE

Dünyanın her yerinde, her toplumda, toplumların her kesiminde aile içinde çocukların şiddete maruz kaldığı bilinmekle birlikte kimi zaman gelenekler kimi zaman da toplumsal baskı nedeniyle gözardı edilmektedir. Şiddete maruz kalmadan büyümek her çocuğun hakkıdır ve bu hak sadece onların fiziksel ve elbette ruhsal gelişimleri için değil, toplumların gelişimleri için de önem arz etmektedir. Çocuklarını sağlıklı yetiştiremeyen toplumların gelecekleri de sağlıklı olamaz. Bu nedenle devletler, çocukların hakları konusunda gerekli tüm yasal düzenlemeleri yapmakla mükelleftir. Çocuklarla ilgili tüm yasal düzenlemelerde en önemli gereklilik ise çocuğun ailenin bir parçası olarak değil, birey olarak ele alınmasıdır. Bu noktada belki de en dikkate değer alan çocuk adalet sistemidir.

Türkiye’de çocuk adalet sistemi alanında 2000’li yıllardan başlayarak önemli adımların atıldığı, mevzuatın büyük ölçüde yenilendiği söylenebilir ancak görülmektedir ki, kolluk ve yargı görevlilerinin keyfi uygulamalarına olanak veren bir yasal çerçeve mevcuttur. Bu da adaletsizliğe yol açmaktadır.

İstanbul’da birbuçuk yıla yakındır B.T. isimli 8 yaşındaki bir kız çocuğunun, anne ve babasının boşanma davasının dışında, annesinin kendisine şiddet uyguladığına dair söylemleri çerçevesinde babasının şikayetiyle savcılık tarafından başlatılan soruşturma sonucunda annenin kasten yaralama ve kötü davranma suçlamasıyla açılan duruşmalarda yaşadıkları, basına da yansımış adaletsizlik örneklerinden biridir. Bu örnekte olanlar kısaca şu şekilde özetlenebilir: Mahkeme öncesinde görüşme sağlayan pedagog çocuğun ifadesine itibar edilebileceğini belirtmiştir. Çocuk hakime annesinin kendisini dövdüğünü ve bunu söylememesi için tehdit ettiğini, annesinden çok korktuğunu ve babasında kalmak istediğini ifade etmiştir. Hakim bunu zapta geçirmediği gibi, çocuk duruşma salonunda sanık durumundaki anneyle yüzleştirilmiştir. Üstelik bu duruşma sonrasında çocuğun geçici velayetinin annede kalmasında bir mahzur görülmemiş ve anneyle gitmesine izin verilmiştir.

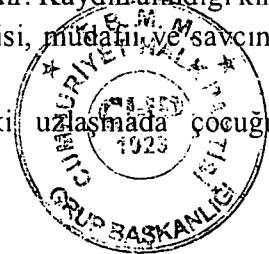
Bu ve buna benzer örneklerden yola çıkarak konuyla ilgili çalışmalar yapan Çocuk Hakları Alanında Çalışan Avukatlar Ağı ÇAÇAv.’ın ‘Çocuk Adalet Sistemi Sorun Tespit Raporu’ndaki tespitlere göre;

- Sosyal çalışma görevlileri dosya hakkında bilgi edinmemekte, duruşma esnasında çocuğun yüksek yararını gerektiren durumlarda mahkeme heyetine müdahale etmemektedir. Duruşma esnasında sosyal çalışma görevlisinin beyanı alınmış gibi hakim tarafından zapta geçirilmektedir.

- Mağdur çocukla sanık yüz yüze gelebilmektedir.

- Sesli görüntülü kayıtlar yasal zorunluluğa rağmen alınmamaktadır. Kaydın alındığı kimi durumlarda (sadece cinsel istismarda), küçük bir odada, kayıt görevlisi, müdahil ve savcının bulunduğu ortamda çocuğun olayı anlatması beklenmektedir.

- Soruşturma ve kovuşturma aşamasında, bazı durumlardaki uzlaşmada çocuğun görüşleri alınmamaktadır.

- Çocuklara ilişkin duruşmalar kapalı yapılmamaktadır.
- 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun şiddet mağduru çocuklar için uygulanmamaktadır.
- Çocuk Koruma Kanunu özel kanun olarak algılanmamakta ve gözardı edilmektedir.

Görüldüğü gibi, sadece bu tespitler bile çocuk adalet sistemindeki sorunların masaya yatırılması için yeterlidir. İstismar edilen çocuklar zaten yaşadıkları korkunç deneyimler neticesinde ruhsal travmalar yaşamaktayken, adalet sisteminin yeni travmalara yol açacak uygulamalarının görmezden gelinmesi kabul edilemez.

Bu nedenle günümüzde aile içi şiddetten cinsel istismara ve boşanma davalarındaki mağduriyetlere kadar adliye koridorlarıyla küçük yaşta tanışmak zorunda kalan çocukların haklarına yönelik eksiklerin belirlenerek çocuk adalet sistemi alanındaki sorunların araştırılması, konuyla ilgili uzmanların görüşleri alınarak gerekli düzenlemelerin tespit edilmesi ve sağlıklı bir toplum için doğru ve keyfiyetten uzak bir çocuk adalet sistemi oluşturulabilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci Meclis İktüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

